

Відбір на XVI Міжнародну олімпіаду з лінгвістики

Тренувальний командний тур, 9 квітня 2018 р.

Час виконання роботи — 3,5 години

МОНГОЛЬСЬКА МОВА

Перед вами деякі слова та їхні тлумачення з тлумачного словника монгольської мови (*Mongol qelnij товч тайлбар тол*, Ulaanbaatar, 1966) у латинській транслітерації:

1. **asaq:** nocoq, gal gerel garaq
2. **bal:** zögijn cecgijn šüüseer bolovsruulaq čiqer amttaj ötgön züjl
3. **bor:** qar cagaan qojor qol'col'dson öngö
4. **büleen:** zöög, qaluun biš, qüjten biš
5. **cagaan:** jumny cas met öngö
6. **cas:** žiqüün cagt agaart usan talstuud bij bolž cav cajm ungaril širqgüüdeer buuq agaaryn tundas
7. **čiqer:** tusgaj manžingas jalgaruulan avdag cagaan öngötej bögөөд аmlag težeelijн talst bodis
8. **davs:**
 - (1) gašunduu qurc amttaj talst bodis, qoolond amt oruulaqад qereglene
 - (2) ustörөгč atom n' tömөрlөгijn atomaar soligдson qimijn bodis
9. **gal:** šataž bajгаа bodisoos garsan qaluun
10. **ideq:** am'tny jumyg qool болгон qeregleq
11. **kal'ci:** qimijn üнден maqbod, qөngөн cagaan tömөрlөг
12. **kilogramm:** qünd qөngөнij qemžüür, neg mjangan grammtaj tencüü
13. **kofè:**
 - (1) kofèjn mod gedeg qaluun орнy modny böөрөнqij үр
 - (2) ene үреер čanasan und
14. **manan:** usny uur дүүрсен tungalag bus агаар
15. **mös:** qөldsөн us
16. **nocoq:** asaq, šataq
17. **nojton:** quurajн esreg utga, ustaj
18. **nüürs:** mod šataqад bij болоq šataq qatuu züjl
19. **өtgön:** šingenij esreg utga
20. **šaraq:** ideenij zүjljг gald түлž болгоq
21. **šataq:** gal nocoq
22. **šingen:** өtgөн gedgijn esreg utga

23. **süü:** am'tny qöqnöös garaq cagaan šaranguj öngötej šingen züjl
24. **talst:** tals büqij qatuu bodis
25. **tülš:** gald tüleqed zoriulž beltgesen tülee, argal, nüürs zereg jum
26. **und:** uuq jum, undaan
27. **us:** ustörögč qüčiltörögč qojoryn qimijn cever nijlel boloq öngögüj, tungalag, šingen züjl
28. **ustaj:** us büqij
29. **utaa:** jum šataqad garaq nüürsnij narijn širqeg büqij qööröq züjl
30. **uur:** šingen züjljin qalaqad garaq nojton qij
31. **uuq:** šingen jumyg balgaž zalgiq
32. **qaluun:** bodisyn qödölgöönij tusgaj negen qelber bögöod bodisyn öčüüqen quv' molèkul, atomyn qödlöqöd bij boloq ilč
33. **qar:** cagaany esreg, qöö, nüürsnij öngö
34. **qatuu:** zöölön gedgijn esreg utga
35. **qij:** gazryn agaar mandlyg bij bolgogč agaar bije, agaar bodis
36. **qojor:** neg deer negijg nemsen too
37. **qöldmöl:**
 - (1) qöldsön jum
 - (2) qöldöösön amtlag idee
38. **qöngön:** qünd gedgijn esreg utga
39. **qöö:** jumand togtson utaa
40. **qool:** ideq težeelijn züjl
41. **qüjten:** qaluun gedegtej esergüüceldsen utga, jumny serüün žiqüünij n'
42. **qünd:** čanar qöngöngüj, žintej
43. **quuraj:** nojton gedgijn esreg utga
44. **žin:**
 - (1) qünd qöngönij qemžee; neg žin n' 16 lan bögöod 600 grammtaj tencene
 - (2) qünd qöngönij bagcaa

Завдання 1. Перекладіть українською:

čiqertej kofè, mjangan žin, neg kilogramm, ötgön manan, qaluun us, qojor utga, quuraj süü, qüjten us, süü uuq, süün qöldmöl, süütej kofè, undny us.

Завдання 2. Перекладіть якомога більше монгольських слів із тексту задачі.